



**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 13 maja 2022 r.

Znak sprawy: DRR.łr.071.32.2022

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych**

Dotyczy: odpowiedź na pismo z dnia 25 kwietnia 2022 r.

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 kwietnia 2022 r., przekazujące wniosek Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej dotyczący ustalenia przez Rząd cen minimalnych na produkty rolne, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W roku 2019 Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi opracowało projekt ustawy o zmianie ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Propozycje zmian polegały m.in. na możliwości ustalania przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych ceny referencyjnej określonego produktu. Zakup produktu rolnego poniżej ceny referencyjnej mógłby stanowić podstawę do zbadania przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, czy nie została nieuczciwie wykorzystana przewaga kontraktowa, co groziłoby wymierzeniem kary dla nabywcy. Propozycje zawarte w projekcie ustawy stanowiły pozytywną odpowiedź na postulaty zgłaszane przez producentów, w szczególności owoców miękkich. Projektowane przepisy były przedmiotem notyfikacji do Komisji Europejskiej. Komisja Europejska w dniu 4 października 2019 r. przekazała opinię szczegółową do notyfikowanego ww. projektu ustawy. Podkreśliła, że zgodnie z art. 168 ust. 6 rozporządzenia 1308/2013 wszystkie elementy umów na dostawę

produktów rolnych zawieranych przez producentów, odbiorców, przetwórców lub dystrybutorów, w tym elementy obejmujące cenę do zapłaty za dostawę, są swobodnie negocjowane między stronami.

Pomimo wyjaśnień ze strony polskiej do zaproponowanych rozwiązań, KE podtrzymała w dalszej korespondencji swoje negatywne stanowisko. W związku z powyższym podjęta została decyzja o zaniechaniu dalszego procedowania prac nad projektem ustawy.

Producenci rolni funkcjonują na jednolitym rynku unijnym regulowanym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Przepisy polityki rolnej UE zobowiązują państwa członkowskie UE do respektowania jednolitych zasad wspólnej organizacji rynków rolnych i nie przyznają uprawnień do podejmowania na szczeblu krajowym samodzielnych decyzji o zastosowaniu mechanizmów interwencyjnych na rynkach rolnych wpływających na poziom cen skupu, np. wprowadzenia cen minimalnych, marż na produkty rolne. Przepisy Wspólnotowe nie pozwalają na zastosowanie tego typu rozwiązań przez kraj członkowski. Rynki poszczególnych produktów rolnych regulowane są rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ustanawiającym wspólną organizację rynków produktów rolnych. Obowiązuje ono we wszystkich państwach członkowskich UE.

Hiszpania wdrażając przepisy dyrektywy 2019/633 w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych w ustawie w sprawie środków mających na celu poprawę funkcjonowania łańcucha żywnościowego wprowadziła przepis mówiący, że: „Cena umowy żywnościowej, którą ma otrzymać producent surowców lub jego grupa, musi być w każdym przypadku wyższa od całkowitych kosztów poniesionych przez producenta lub rzeczywistych kosztów produkcji, które obejmują wszystkie koszty poniesione w związku z prowadzeniem przez niego działalności, między innymi koszty nasion i sadzonek, nawozów, środków fitosanitarnych, pestycydów, paliw i energii, maszyn, napraw, kosztów nawadniania, paszy dla zwierząt, kosztów weterynaryjnych, amortyzacji, odsetek od pożyczek i produktów finansowych, prac zakontraktowanych oraz pracy zatrudnionej lub dostarczonej przez producenta lub członków jego gospodarstwa domowego.”.

Podkreślić należy, że w cytowanym hiszpańskim rozwiązaniu prawnym nie ma mowy o wprowadzeniu „cen minimalnych” na produkty rolne, funkcjonowanie tego zapisu może być związane z obowiązkiem prowadzenia rachunkowości (dokumentowania kosztów, w tym zakupu środków produkcji) przez wszystkie podmioty łańcucha dostaw, w tym przez rolników. System podatkowy w Hiszpanii obejmujący rolników jest inny niż w Polsce, co

wiąże się z możliwością łatwej specyfikacji i weryfikacji kosztów. Ponadto, w przypadku dużej ilości małych i średnich gospodarstw w Polsce, koszty w każdym przypadku są inne, w szczególności odbiegają od przeciętnej w gospodarstwach wysokotowarowych. Należy również wziąć pod uwagę, że w sytuacji dużej podaży, rolnicy, którzy mają wyższe koszty wytworzenia w stosunku do dużych i zorganizowanych producentów rolnych mogą mieć problemy ze sprzedażą swoich produktów. Ponadto może nastąpić masowy przywóz produktów rolnych z krajów, gdzie występuje niższa cena. Ze względu na fakt, że ww. przepisy weszły w życie w tym roku, nie jest znana skuteczność ich funkcjonowania i egzekwowania oraz stanowiska KE w tym zakresie.

Niemniej jednak Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzi analizę skuteczności przepisów ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. *o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi* (Dz.U. 2021 poz.2262).

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Norbert Kaczmarczyk
sekretarz stanu
/podpisano elektronicznie/

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych